

Abonnement pour un an

300 piastres

Edition spéciale 500 ptrs.

Adresse:

"IDJTIHAD," Constantinople

Téléph. St. 865

XXII ème ANNÉE

1926 15Septembre-No212

اجتہاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکھی [۲۴ نسخہ]

تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون

۳ ، اعلا کاغدا یسی ۵ لیرادر .

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتہاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی ایکینچی سنہ

نومرو ۲۱۲ - ۱۵ ایلول ۹۲۶

عقل سلیم

— کچن نسخه لردن مابعد —

دنیا ده تاسس ایتش ادیان و مذاهب منسوبلری متقابلاً یکدیگرلرینی خرافه و کفر و الحاد ایله اتهام ایدرلر . خریستیانلر ، باغانیزم ، چین ، اسلام خرافه سندن استکراه ایدرلر . روما قاتولیکلری ، پروتستان قاتولیکلرینی کافر عدا ایدرلر . پروتستان قاتولیکلر ، لاینقطع روما خرافه سی علیهنده باغیریر چاغیرلر . جمله سی حقیدرلر [*] . کافر Ipmie اولمق تعبد اولنان الله قارشى کفرانکیز اجتهاد لرده بولونما قدر . خرافه پرور اولمق الله حقنده یا کلس فکر لرده بولونما قدر . مختلف دینجی Religioniste لر ، متقابلاً یکدیگرلرینی خرافه ایله اتهام ایتسکله ، یکدیگرینک سوء تشکیرلرینی مدار تقییس عد ایدن قابورلر بکزه درلر .

مبحث 116 — معجزه لریک مظهرلریک و مشکوک منشائی . الوهیتک ، مختلف مرسل لرله ملتره کوستردیکی معجزه لر واضعیمیدر ؟ حیيات ! بونلری عینی طرزده آکلایان ایکی کیمسه یوقدر . بونلری باشقالرینه ایضاح ایدار دخی آرده لرده اصلاً متفق دکلردر ؛ بونلری تنویر ایچون .. تفسیرلر ، ایضاحلر ، جناس Allegorie لره [*] بو خصوصده جمله سنک مصیب اولماسی ، حقی اولماسی اورته ده مدافعه ایدیلرک هیچ بر شیئک اولماسی هر کسک خرافه و کذب ایچنده یووارلاماسی دیک در . — مترجم —

چونکه ، آلفرد دوموسه بوقادینک وفاتندن ۹۹ ، یاخود ۱۰۴ سنه صوکران دنیایه کلس واک لطیف منظومهلرندن بری اولان بومظومه یی ۱۸۳۷ سنه سنده نینون نامنده دیکر بر قادین ایچون یازمشدر .

(وولتهر) ک منتخب مکتوبلرینی حاوی ، (قوندورسه) لیسه سی پروفه سورلرندن (برونل) ک ، ۱۸۸۵ ده نشر ایتدیکی کتابک مدخلنده بالمناسه کوزل نینوندن ده بحث ایدرک : «مشهور آحیق مشرب La célèbre courtisane» تعبییری استعمال ایدیور .

داها مکتبده و ۱۴ ، ۱۵ یاشلرنده ایکن بر خارقه ذکا و بلاغت اولمق اوزره اشتهار ایتک باشلایان وولتهری ، وافتیز بابابی اولان برپاپاس ، (نینون) ک اقامتگاهنه کوتورده رک کندیسنه تقدیم ایتمشدر .

(برونل) ک غریب بولدیغی بوزیارت ثمره سی

یهودی محمدی و عیسوی ، بابالرینه آلهک ویردیکی مقدس قانونک کافر متجاوزلری نظریله کورور ؛ خریستیان ، دینک داها یکی تبلیغ اولونماسیله مغرور اولاراق هندلی ، چینلی ، محمدی و حتی مقدس کتابی کندیسندن الدیغی یهودی تلغین و تکفیر ایدر . کیم حقی و یا حق سزدر ؟ هر کس «حقی !» نیم دیه باغیرییور . هر بری عینی دلیللری سرد ایدیور ، هر بری زمه معجزه لرندن کرامتلرندن ، پیغمبرلرندن شهیدلرندن بحث ایدر . معقول آدام بونلر جمله سنک صاحب اولدق لری صایبقلامه هزیان حالنده ، اولدق لری سویلر ؛ نه اغزی نه دیل اولمایان بر روح اولدیغی دوغرو ایسه الله هیچ بر زمان سویله - مه مشدر ؛ کائناتک آلهی ، فانی قولارک [اغز ، دیل ، کبی] اعضاسنی استعاره و استعمال ایتکسزین مخلوقلرینک اوکر نملرینی ایسته دیکی شیراری کندیلرینه الهام ایده بیلیردی . وهر طرفده الله حقنده نه دوشونه جک لری بیلمه دکلرینه نظراً آلهک بوبابده کندیلرینی تنویر ایتک ایسته مه مش اولدیغی بدیهی در .

تاریخده کوزل قادینلر حقنده

تاریخده کوزل قادینلر نامیله اخیراً نشر اولنان کتابی کورمه دم ؛ فقط بوکا دائر (اجتهاد) ک صولک نسخه سنده مندرج مقاله یی او قودم .

انیسی بکک بو کتابده بحث ایتدیکی مشهور کوزل نینون ، «نینون دولانقلو» درکه ، ۱۶۱۶ یاخود ۱۶۲۰ ده دوغمش ، ۸۵ ، یاخود ۹۰ سنه معمر اولارق ۱۷۰۵ یاخود ۱۷۰۶ ده اولمشدر .

مثلا اون بشنجی عصرک اوائلنده انکلیرلر طرفندن یاقلمش اولان (ژان دارق) نامنده کی فرانسز قیزی ایچون یوزلرجه سنه صوکراده برچوق شاعرلر منظومه لری یازمشلر ایسه ده آلفرد دوموسه نک (نینون) ده عنوانی منظومه بدیعه ایله اعلان عشق ایتدیکی نینون ، نینون دولانقلو ده کیلدر .

خطالی ایدی؛ یاخود هر حالده، بوعنی اللهك نیائنه بعضی احوالده توافق ایتوردی دیمکدر، چونکه بوقانونلری تعطیل ویا منع ایتك لزومه قانع بولونمش اولدیغنی بزه سویله یورسکیز.

ذات اجل و اعلانك محبوبی اولان بعضی انسانلرك اوندن، معجزه یایماق اقتداری آمش اولدوقلرینه بزی اقناع ایتك ایسته یورسکیز؛ فقط برمعجزه یایماق ایچون معتاد موثرلرك حصوله کتیره بیله جکی اثرلرك ضدی اثرلر حصوله کتیره جك یکی مؤثر [Cause] لر یاراتماق قابلیتته مالک اولماق ایجاب ایدر. اللهك بعضی انسانلره، یکی مؤثرلر یاراتماق، یاخود عدمدن مؤثرلر چیقارماق اقتداری، ادراك حوصله سنك آلامادیغنی بویله بر اقتداری ویرد بیلمه سنه عقل ایردیر بیله یلیرمی؛ هیچ بر زمان د کیشمه بن بر اللهك، پلاننی د کیشدیرمك یاخود تصحیح ایتك اقتدارنی، کنه ذاتیسنه نظراً لایتحول بر موجودك کندیسنك ده مالک اولاما یا جنی بویله بر اقتداری بعضی انسانلره ویرمه سی اینانیلیر بر شیمیدر؟ معجزه لر اللهه چوق شرف ویرمك، بر دینك الهی المنشاء اولدیغنی اثبات ایتك شویله دورسون الله حقنده، لایتحولیتی، باشقاسنه نقل ایدله مهین صفتلری

شرح Glosse لره مراجعت اولوندی؛ بونلرده معنای ظاهر یلرندن آری سری مغالر کشف اولونور. کندیلرینی تنویر ایتك ایسته مش اولدیغنی کیمسه لره مرادینی واضحاً سویله نه مه مش ویاخود واضحاً سویله مک ایسته مه مش اولان بر اللهك اراده لرینی، آرزولرینی آکلاماق، «ده شیفرد» ایتك ایچون هر طرفده متخصص آداملر، مفسرلر لازمدر. کندیلرینك آلدانمش اولمالری محتمل بولونان ویاخود دیگر انسانلری آلداتماق ایسته مه لری ایچون اسباب موجود اولان بعضی انسانلری الله دائماً واسطه اولاراق قوللانمای ترجیح ایدیور.

مبحث 117 — سوزده معجزه لرك صاحبالحقی

بتون ادیان واضعاری عمومیتله الله طرفندن کونده. ربیلدیگرینی معجزه لرله اثبات ایتمشدر. فقط برمعجزه، برکرامت نه در؛ طبیعتك قانونلرینه ایان طابانه ضد بر عملیه در. فقط سرك فکرکزجه بوقانونلری کیم یامشدر؟ الله یامشدر. شو حالده، سرك قناعتکیزجه، هر شیئی اولدن کورمش اولان الله، حکمت بالغه سنك طبیعته قبول ایتدیرمش اولدیغنی قانونلره ممانعت ایدیور، یایدیغنی قانونلرك حکمنی بوزیور دیمك در. بناءً علیه بوقانونلر

اولمق اوزره اختیار نینون، کتابه اشتراك ایتمه سی مقصدیله وصیت نامه سنده وولته ره ۲۰۰۰ فرانق تخصیص ایتشدر. موسیو (برونهل) ك خلاصه سی یوقارییه درج ایتدی کمز سطرلرینك اصانی ده عیناً استساخ ایدیورم:

«..... Dès le college, il (Voltaire) avait une petite célébrité: J. B. Rousseau, de passage à Louis — le — Grand lors d'une solennité scolaire, s'était fait présenter le rhétoricien prodige; déjà, l'abbé de Chateauneuf, parrain du jeune élève, l'avait mené chez la vieille Ninon. Et c'est à cette visite assez étrange que le petit Arouet semble avoir dû la faveur d'être porté pour 2000 Livres (francs)

Sur le testament de la célèbre courtisane, ce legs était, dans l'intention de Ninon, pour lui fournir le moyen d'acheter des livres..... »

سو کبلییه برقاچ سؤال

استاد شام «جناب شی الدین» ه اتحاد

اینه رکن چیچکلی بر اوچورومه
کوکل یولداشکدن آریلیرمیسک؟
چیلاق قولرکله حسرت بویمه
بر چیلغین نشئه ایله صاریلیرمیسک؟
کیجه بانچه لرده قالما هر زمان؟
شن کونش یوزیکه دوغمان او یان!
برصباح رؤیا کی تماملامدن
اویقو کدن اویارسام داریلیرمیسک؟

عشاق: نعمبر برالربمه

